

راوی ضعف و ناتوانی و ناامیدی و مانند اینها نباشند. بنده البته آشنایی با مسائل اجرائی دارم، سالیها در اجرا بوده‌ام، میدانم که فاصله‌ی بین خواستن و تصمیم‌گیری کردن با شدن، فاصله‌ی کمی نیست — این را همه میدانیم — اما اینکه انسان بخواهد، اینکه انگیزه داشته باشد، اینکه همت داشته باشد، اینکه امیدوار باشد که خواهد توانست، بخش مهمی از عامل تحقق خواسته‌ها است.

۱۴۰۴/۰۶/۱۶

▼ گزارش روز

کلید پیروزی کشور

دیدار سالانه هیئت دولت با رهبر معظم انقلاب در پایان هفته دولت ۱۴۰۴، فضایی متفاوت و معنادار داشت. محور اصلی سخنان ایشان، لزوم تغییر روایت از «نقاط ضعف» به «نقاط قوت» بود که پیامی راهبردی برای عبور از چالش‌های کنونی به شمار می‌رود.

رهبر معظم انقلاب در این دیدار به یکی از پرسش‌های کلیدی این روزها پاسخ دادند: در شرایط «نه جنگ، نه صلح» که دشمن با عملیات روانی به دنبال تضعیف ثبات جامعه، بلاتکلیفی مسئولان و سرگردانی مردم است، چه باید کرد؟ این وضعیت که برای اقتصاد و معیشت کشور زیان‌بار است، می‌تواند زمان را به ضرر ما پیش ببرد. پاسخ ایشان روشن و قاطع بود: «امید و تلاش» را باید جایگزین این وضعیت کرد. این توصیه را می‌توان راهبردی عملی برای تبدیل تهدید به فرصت دانست.

همان‌طور که در سال‌های پس از انقلاب تجربه کرده‌ایم، در هر تهدیدی فرصتی نهفته است. وضعیت کنونی «نه جنگ، نه صلح» می‌تواند بستری برای پذیرش این حقیقت باشد که تنها راه پیش رو، تکیه بر توان داخلی است. این خودباوری اما نیازمند دو عنصر کلیدی است: نخست امید و سپس تلاش. این دو، موتور محرکه‌ای هستند که می‌توانند جامعه را از حالت انفعال خارج کرده و به سوی پیشرفت هدایت کنند.

تأکید بر روایت نقاط قوت، پیامی گفتمانی برای مسئولان، رسانه‌ها و صاحبان قلم نیز هست. رهبر معظم انقلاب با صراحت فرمودند که باید قوت‌ها را برجسته کرد و از تمرکز بر ضعف‌ها پرهیز نمود. این رویکرد نه تنها به تقویت روحیه جامعه کمک می‌کند، بلکه می‌تواند آرامش را به بازار و اقتصاد بازگرداند. ایشان به مسئولان توصیه کردند که حتی در نقد و مطالبه‌گری، راه‌حل محور باشند تا خروجی سخنانشان به جای یأس، امید و انگیزه برای تلاش ایجاد کند.

این رهنمود، هشدار به برخی مواضع نادرست نیز بود. برای نمونه، اظهارات برخی از مسئولان در گفت‌وگو با رسانه‌ها که بعضاً در تضاد با این راهبرد بود، نشان‌دهنده خطایی است که نباید تکرار شود. مسئولان و رسانه‌ها وظیفه دارند با پرهیز از بزرگ‌نمایی ضعف‌ها، روایتگر توانمندی‌ها و ظرفیت‌های کشور باشند. این تغییر گفتمان، وظیفه‌ای همگانی است که می‌تواند فضای عمومی را به سمت هم‌افزایی و پویایی سوق دهد.

در نهایت، رهنمودهای رهبر معظم انقلاب در این دیدار، نقشه‌ای جامع برای عبور از شرایط پیچیده کنونی است. با تمرکز بر امید و تلاش، و روایت قوت‌ها به جای ضعف‌ها، می‌توان تهدیدها را به فرصت‌هایی برای رشد و خودکفایی تبدیل کرد. این پیام را می‌توان دعوتی برای مسئولیت‌پذیری در ساختن آینده‌ای روشن‌تر دانست؛ آینده‌ای که در آن توان داخلی و اراده جمعی، کلید پیروزی بر چالش‌هاست.

[حسن نوروزی]

ترامپ، ۸۳ میلیون دلار جریمه شد

▼ خبر ویژه

«دادگاه استیناف فدرال نیویورک» با رد ادعای مصونیت قضایی دونالد ترامپ، حکم پرداخت ۸۳.۳ میلیون دلار غرامت به «ای. جین کارول» ستون‌نویس پیشین را تأیید کرد. این حکم در پی اظهارات توهین‌آمیز ترامپ در سال ۲۰۱۹ صادر شد که در آن ادعای آزار جنسی کارول را رد کرده و او را دروغگو خوانده بود. دادگاه در رای خود اعلام کرد: «ترامپ عامدانه حقیقت را کتمان کرد و بی‌تفاوتی او موجب موجی از تهدیدات مرگ و حملات اینترنتی علیه کارول شد.» این دومین محکومیت بزرگ مالی برای ترامپ در پرونده‌های مرتبط با این نویسنده است؛ پیش‌تر نیز در سال ۲۰۲۳ هیئت منصفه او را به پرداخت ۵ میلیون دلار به همین دلیل محکوم کرده بود.

▼ حرف روز

سفر رئیس‌جمهور کشورمان به اجلاس سازمان همکاری شانگهای در چین در شرایطی انجام شد که ایران در فضای پس از جنگ ۱۲ روزه با رژیم صهیونی و همچنین زیر فشار غرب برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه قرار داشت. این موقعیت خاص سبب شد که دستاوردهای سفر، فراتر از توافقات اقتصادی و سیاسی معمول بوده و به تثبیت جایگاه ایران در نظم چندجانبه جهانی نیز بینجامد. از همین منظر، می‌توان نتایج این حضور را در چند محور اصلی بررسی کرد.

در بعد سیاسی و حقوقی، مهم‌ترین اقدام، نامه مشترک ایران، روسیه و چین به دبیرکل سازمان ملل بود که در آن تلاش سه کشور اروپایی برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه، فاقد مبنای حقوقی اعلام شد. این گام اجماع سه قدرت بزرگ علیه اروپا را ثبت و مشروعیت اسنپک را در سطح بین‌المللی زیر سؤال برد. افزون بر آن، در بیانیه پایانی اجلاس، حملات آمریکا و رژیم صهیونی به ایران محکوم شد؛ آن هم با اشاره مستقیم به تأسیسات هسته‌ای تلنر و فردو، که نشان از حمایت صریح شانگهای از امنیت ایران داشت. همچنین، تصمیم برای تشکیل کمیته وزرای خارجه کشورهای عضو برای مدیریت بحران‌های منطقه‌ای به‌ویژه در قفقاز و افغانستان، ظرفیت تازه‌ای برای پیگیری امنیت جمعی فراهم آورد.

در بعد اقتصادی و مالی نیز نکات مهمی وجود داشت. تصویب قطعنامه توسعه مسیرهای حمل‌ونقل چندوجهی در آسیای مرکزی عملاً جایگاه ایران را به‌عنوان پل ارتباطی شرق - غرب و شمال - جنوب تقویت می‌کند. همچنین، پیشنهاد ایران برای راه‌اندازی سازوکار تسویه مالی غیردلاری بر پایه ارزهای محلی مانند یوان، روبل، ریال و روپیه با استقبال مواجه شد که این امر می‌تواند بخشی از تحریم‌های دلاری را بی‌اثر کند. در کنار این موارد، توافق بر سر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر میان ایران، چین و چند عضو دیگر نشان داد که زمینه برای ورود به عرصه‌های نوین نیز فراهم شده است.

دیدارهای دوجانبه رئیس‌جمهور نیز اهمیت ویژه داشت. گفت‌وگوی چهار ساعته با ولادیمیر پوتین به توافق بر تکمیل خطوط ترانزیتی منجر شد. در دیدار با شی جین‌پینگ نیز اجرای توافق ۲۵ ساله، گسترش همکاری‌های فناورانه و تبادلات علمی و فرهنگی مورد توجه قرار گرفت. بعد نمادین و دیپلماتیک این سفر نیز قابل توجه بود. استقبال گرم و برجسته از رئیس‌جمهور ایران در اجلاس، پاسخی عملی به ادعاهای غرب مبنی بر انزوای بین‌المللی ایران به شمار می‌رفت.

در جمع‌بندی، سفر دکتر پزشکیان به شانگهای، به معنای تثبیت موقعیت ایران در برابر فشارهای غرب، تقویت همکاری‌های اقتصادی و مالی غیرغربی و بهره‌گیری از فرصت چندجانبه‌گرایی برای امنیت منطقه‌ای بود. شانگهای در این سفر، به سکویی برای نمایش واقعیت تازه سیاست خارجی ایران بدل شد. واقعیتی که بر پایه تعامل با شرق و پیوندهای منطقه‌ای، جایگاه کشور را در نظم آینده ارتقا می‌دهد.

[علی محمدی]

جهان اسلام؛ قطب تاثیرگذار آینده

«سردار یحیی رحیم صفوی» مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا، اعلام کرد: «هندسه نظم جدید جهانی بر اساس چندجانبه‌گرایی و چندقطبی شدن قدرت شکل خواهد گرفت که یکی از قطب‌های آن ظهور قدرت جهان اسلام است.» سردار صفوی در حاشیه سی و نهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی گفت: «قدرت آسیایی مرکب از چین، روسیه، هند و ایران در آینده برجسته می‌شود و کشورهای جهان اسلام شامل ۵۷ کشور با حدود یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون مسلمان و در اختیار داشتن ۶۸ درصد منابع انرژی، می‌توانند به قطب قدرتمندی تبدیل شوند.» وی تأکید کرد که ابتدا شکل‌گیری قدرت‌های منطقه‌ای ضروری است؛ به‌عنوان مثال، مصر در شمال آفریقا، اندونزی در شرق آسیا و ایران، عربستان و ترکیه در غرب آسیا می‌توانند نقش محوری ایفا کنند. سردار صفوی درباره وحدت مسلمانان افزود: «وحدت بر اساس منافع و تهدیدهای مشترک شکل می‌گیرد و دشمنان مشترک شامل آمریکا، رژیم صهیونیستی و برخی سران وابسته هستند.»

حمایت بسیج علمی از ۱۸۰۰ هسته فناوری در کشور

«روح‌الله رضوی‌نژاد» مسئول سازمان بسیج علمی، پژوهشی و فناوری از حمایت این سازمان از ۱۸۰۰ هسته فناوری در حوزه‌های فنی خبر داد و گفت: «۶۰ هسته به حوزه هوش مصنوعی اختصاص دارد.» به گزارش سازمان بسیج علمی، در مراسمی که با حضور سازمان بسیج مهندسی صنعت و معدن و سازمان نظام صنفی رایانه‌ای برگزار شد، تفاهم‌نامه‌ای مشترک برای تقویت همکاری‌های علمی و فناوریانه به امضا رسید. «روح‌الله رضوی‌نژاد» در این نشست اظهار داشت: «این اقدام در راستای هم‌افزایی و بسیج‌کنندگی است و می‌تواند تحولی در علوم و فناوری‌های نوین ایجاد کند.» وی با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب، نقش مردم را در پیشرفت علمی و فناوریانه اساسی دانست و افزود: «هر جا اعتماد به مردم بیشتر بوده، شاهد دستاوردهای چشمگیر بوده‌ایم.» او همچنین مأموریت‌های بسیج علمی را در سه محور «شبکه‌سازی، جریان‌سازی و امیدآفرینی» معرفی کرد. رضوی‌نژاد از ایجاد ۲۰۱ مجموعه نخبه‌پرور مردمی با محوریت مساجد خبر داد و گفت: «این مجموعه‌ها نقشی مهم در تربیت کادر تراز انقلاب اسلامی دارند.» وی تأکید کرد: «بسیج علمی علاوه بر حمایت از هسته‌های فناوری در صنایع خلاق، زمینه تبدیل ایده‌ها به شرکت‌های دانش‌بنیان را نیز فراهم کرده است.»

۱۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی در ۷ استان افتتاح می‌شود

«محسن طرزطلب» رئیس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و به‌ره‌وری برق ایران (ساتبا) اعلام کرد: «۱۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی در هفت استان کشور روز سه‌شنبه ۱۸ شهریور با حضور برخط وزیر نیرو به بهره‌برداری می‌رسد.» به گزارش ساتبا، این طرح بخشی از پوشش ملی «ایران آباد» است و در راستای تحقق وعده وزارت نیرو برای بهره‌برداری هفتگی ۱۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر اجرا می‌شود. طرزطلب با اشاره به هدف کاهش ناترازی انرژی افزود: «از مجموع ظرفیت یادشده، حدود ۴۶ مگاوات با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و نزدیک به ۵۴ مگاوات با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی احداث شده است.» وی تصریح کرد: «این پروژه‌ها در قالب طرح‌های تولید در توزیع و با مشارکت سرمایه‌گذاران دولتی و خصوصی در ۸۵۴ ساختمان به ثمر رسیده‌اند.»

آزادراه تهران-شمال تا ۵ سال آینده تکمیل می‌شود

«حسین دهقان» رئیس بنیاد مستضعفان اعلام کرد: «بخش باقی‌مانده آزادراه تهران-شمال در کمتر از پنج سال آینده تکمیل خواهد شد.» وی امروز (دوشنبه، ۱۷ شهریور) در مراسم افتتاح باند شرقی قطعه دو این آزادراه گفت: «این پروژه عظیم با تلاش مهندسان و کارگران ایرانی و با رعایت ملاحظات زیست‌محیطی در حال تکمیل است.» دهقان افزود: «افتتاح این مسیر هم‌زمان با میلاد پیامبر اکرم (ص) نشان داد که با همدلی و استفاده از ظرفیت همه دستگاه‌ها می‌توان کارهای بزرگ را در کشور به سرانجام رساند.» او تأکید کرد که مدل اجرای این طرح می‌تواند الگوی مناسبی برای دیگر پروژه‌های ملی باشد. به گفته وی، منطقه سه آزادراه پیچیده‌ترین بخش آن به شمار می‌رود و با توجه به طرح‌های مشاوران، دو گزینه برای تکمیل این بخش مطرح است. دهقان تصریح کرد: «در اجرای کار، اولویت ما ایمنی، سپس سرعت، کاهش هزینه‌ها و توجه به مسائل زیست‌محیطی است.» رئیس بنیاد مستضعفان همچنین از نیاز پروژه به تجهیزات پیشرفته مانند دستگاه تی‌بی‌ام خبر داد و گفت: «تأمین این تجهیزات از پروژه‌ای مشابه در یکی از کشورهای همسایه در دستور کار قرار دارد تا آزادراهی ایمن و هوشمند احداث شود.»

«اسماعیل بقایی» سخنگوی وزارت امور خارجه با رد ادعاهای نشست وزرای خارجه اتحادیه عرب تأکید کرد: «این اتهامات بی‌اساس بوده و واقعیت‌های منطقه را تحریف می‌کند.» وی با اشاره به اولویت اصلی جهان اسلام افزود: «تمرکز باید بر متوقف کردن نسل‌کشی رژیم صهیونیستی در غزه باشد، نه طرح ادعاهای واهی.» سخنگوی وزارت خارجه خاطرنشان کرد: «حاکمیت ایران بر جزایر سه‌گانه غیرقابل انکار است و تضمین امنیت کشتیرانی در خلیج فارس همواره توسط ایران انجام شده است.»

«سید ستار هاشمی» وزیر ارتباطات با تأکید بر نقش محوری بخش خصوصی گفت: «راه نجات کشور بزرگ‌شدن بخش خصوصی است و تحقق اقتصاد دیجیتال تنها با نوآوری و مشارکت فعال کسب‌وکارها ممکن خواهد بود.» وی با رد نگاه نمادین به حضور بخش خصوصی در تصمیم‌گیری‌ها افزود: «حضور این بخش در سیاست‌گذاری‌ها یک باور جدی در دولت است.» هاشمی همچنین از طراحی سازوکار جدیدی برای کارگروه اقتصاد دیجیتال خبر داد و خاطرنشان کرد: «جلسات آتی این کارگروه مسئله‌محور و با صورت‌جلسه شفاف برگزار خواهد شد.»

«احمد فرخ‌فال» قائم‌مقام مدیر حوزه‌های علمیه با تأکید بر نقش تاریخی این نهاد گفت: «حوزه‌های علمیه موتور محرک تمدن نوین اسلامی هستند و از صدر اسلام تاکنون سنگر حفظ دین و مبارزه با تحریف بوده‌اند.» وی با اشاره به روایت نبوی «إِنّ العلم ثلاث» افزود: «علم دینی باید در سه محور عقاید، راسخ، احکام عادلانه و اخلاق زنده حرکت کند.» فرخ‌فال خاطرنشان کرد: «حوزه‌های خواهران و برادران دو بال پرواز علمی و تربیتی هستند که امروز الگوی کشورهای منطقه شده‌اند.»

«سیدعلی مدنی‌زاده» وزیر امور اقتصادی و دارایی با اشاره به ابلاغ ۸۸۱ پروژه ملی و استانی با اعتبار ۱۸ هزار میلیارد تومان گفت: «اجرای طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها زمینه مشارکت مستقیم مودیان در تخصیص مالیات را فراهم می‌کند.» وی با تأکید بر اولویت توسعه آموزشی افزود: «۴۹ درصد از این اعتبار به ساخت و تکمیل ۴۲۹ مدرسه اختصاص یافته است.»

«هادی سبحانیان» رئیس سازمان امور مالیاتی از محاسبه سیستمی مالیات ۱۲.۵ میلیون مؤدی خبر داد و گفت: «مالیات ۹.۳ میلیون مؤدی معادل ۷۰ درصد مشاغل، صفر شده است.» وی با اشاره به تعیین مالیات حدود ۹۰ درصد مؤدیان زیر ۳۰ میلیون تومان افزود: «امسال نیز ۸۸۱ پروژه برای انتخاب محل مصرف مالیات توسط اصناف در نظر گرفته شده است.»

«ابوذر جمشیدوند» مدیرکل دفتر ماشین‌آلات وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به فعالیت بیش از ۱۰۰ شرکت در این حوزه گفت: «۹۰ درصد تجهیزات گلخانه‌ای شامل سازه‌ها، سیستم‌های سرمایشی و گرمایشی و آبیاری در داخل کشور ساخته می‌شود.» وی با تأکید بر نقش صنعت گلخانه‌ای در افزایش بهره‌وری کشاورزی افزود: «این صنعت می‌تواند به بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی کمک شایانی کند.» جمشیدوند خاطرنشان کرد: «صادرات تجهیزات گلخانه‌ای و خدمات فنی مهندسی از دستاوردهای مهم این صنعت است.»